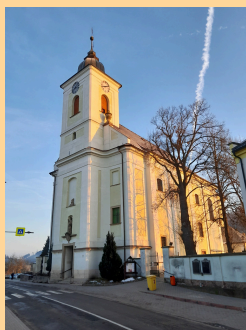

8 Kostel sv. Jakuba Staršího se připomíná v listině v roce 1406. Jistě stál v Trnávce i před tímto rokem. Do současné podoby byl kostel přestaven v roce 1752 Janem Václavem, knížetem z Lichtensteina. Posvěcen byl 23. června 1804 biskupem Aloisem Josefem, hrabětem z Kolovrat. O historii Městečka Trnávky se více dozvíte na tabulích, které jsou přes silnici naproti kostelu. Jsou tam popsány vykopávky z doby mladší doby bronzové (červený obdélník). Nalezena byla i rarita - napiš její název do políček.

		V	S		K
--	--	---	---	--	---

Nyní doplňte zvýrazněná písmena do tajenky a dostanete známé pořekadlo:

Řemeslo má

8	7	5	2	1	3	6	4
---	---	---	---	---	---	---	---

Blahopřeji, milý cestovateli!

Správně vylustěná tajenka je už sama o sobě odměna, ale nabízí se ještě vyzvednout si v knihovně v Městečku Trnávce drobný dárek.

Přijdi kdykoliv v půjčovní době a sděl znění tajenky paní knihovnici:

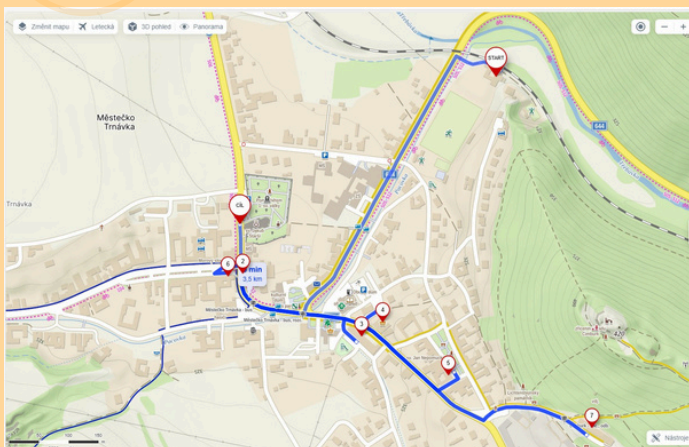
PO: 9:00–16:00

ÚT: zavřeno

ST: 9:00–16:00

ČT: zavřeno

PÁ: 9:00–12:00

Zdroj: Mapy.cz, © Seznam.cz, a.s., CC BY-SA 4.0

Další informace k domům v Městečku Trnávce viz QR kód
Čerpáno z článků kronikáře pana Jiřího Vondry

Projekt: MAP rozvoje vzdělávání IV
pro území ORP Moravská Třebová
(reg. č. CZ.02.02.XX/00/23_017/0008249).

Autoři: Mgr. Radek Pilař a kol. žáků 9. třídy ZŠ Městečko
Trnávka - Nela, Ema, Rozárie. Autor kresby: Alena
Pocklanová (rok 2025/2026) | Licence: CC BY 4.0

Spolufinancováno
Evropskou unií

MT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Regionální putování s MAPkou

DOMY A ŘEMESLA

MĚSTEČKO TRNÁVKA

zavítal jsi do obce Městečko Trnávka, které se nachází na starém sídelním území, kde se dodnes nacházejí archeologické památky už od doby kamenné.

První písemná zmínka o Trnávce je z roku 1308, kdy tehdejší držitel panství Bernard z Cimburku prodává se souhlasem své manželky Žofie a nedospělých synů Stanimírovi z Letovic část Pacova.

Na této listině byla i pečeť jeho bratra Ctibora z Lipnice. Od Bernarda přešlo trnávcké panství na pány z Lipé, kteří drželi i Moravskou Třebovou. V roce 1365 odkoupil od pánů z Lipé panství markrabě Jan Jindřich, bratr Karla IV.

V této latinské listině se píše o existenci dvou Trnávek a to městečka pod hradem a Starém Městě – Staré Trnávce.

V Městečku Trnávce stejně jako v dalších městech, byla různá řemesla. Pojďme si některá připomenout při procházce Trnávkou.

1 Mlýn č. p. 17

V Trnávce byl kdysi mlýn, který se jmenoval „Podhradský mlýn“. Byl postaven už hodně dávno, a to dokonce před více než 600 lety! První zmínky o něm jsou už z roku 1365, ale mlýn mohl stát i dříve.

Mlýn v Trnávce byl poháněn vodou, která tekla z potoka a dále vodním náhonem. Ve mlýně se mele obilí na mouku.

Jak se nazývá zařízení na které teče voda a roztáčí veškeré součásti mlýna?

M							
---	--	--	--	--	--	--	--

	K				
--	---	--	--	--	--

2 Řezník č. p. 68

Dům patřil v 19. století rodině řezníka Schupplera. Sňatkem přešel na rodinu Hodinů. Jeho dědeček Anton se přiznal do Trnávky ze zcela české rodiny Hodinů z Unerázky, a vzal si Annu Valáškovu z č.p. 201. Během jedné generace došlo k úplnému poněmčení.

Řezník je člověk, který se živí zpracováním masa. Byl většinou zván i na domácí zabíjačky.

Jak se nazývá masný výrobek řezníka při zabíjačce - maso ve střívků, které je zajištěné špejlí?

J							C
---	--	--	--	--	--	--	---

3 Pivovar a hospoda č. p. 56

Stará hospoda byla původně pivovar, který byl zmiňován už v roce 1575. Pivovar se později zrušil a místo něj zde vznikl hostinec, kam lidé chodili na jídlo a pití. Dnes je budova majetkem obce, což znamená, že patří celé vesnici. Dnes se v některých prostorách této budovy pronajímá místo pro sklad a garáže. Také zde byla od roku 1934 pobočka Tlumačovské státní stanice hřebců, což byla stanice, kde se starali o koně.

Do políček doplň, kam pivovar stácel pivo, když se přepravovalo.

S		
---	--	--

4 Kovárna č. p. 61

Na protější straně silnice proti staré hospodě byla kovárna.

Co kovář vyráběl?

Dříve kováři vyráběli nebo opravovali:

podkovy pro koně, nářadí (sekery, kladiva, motyky), zámky, hřebíky, kovové části brnění, ploty, mříže a různé ozdobné věci.

Proč byl kovář důležitý?

Bez kováře by lidé neměli nástroje ani kovové výrobky potřebné pro práci na poli, nebo domácnosti. Byl to velmi vážený člověk v každé vesnici.

Na čem kovář koval?

		V			L		N
--	--	---	--	--	---	--	---

5 Pekař č. p. 42

V tomto domě dříve žil pekař Häusler.

Pekař je člověk, který peče různé dobroty, jako jsou rohlíky, chleby, housky, koláče nebo třeba sladké buchty. Je to moc voňavé řemeslo.

Pekaři vstávají hodně brzy, někdy už kolem třetí nebo čtvrté ráno. Musí totiž nachystat těsto a všechno upéct, aby si lidé mohli ráno koupit čerstvé rohlíky k snídani.

Pekař používá různé nástroje, třeba velkou díži na těsto, váleček, plechy, lopatu do pece a samozřejmě taky obrovskou troubu – pec, která je mnohem větší než ta doma v kuchyni.

Používá i zvláštní okrouhlou nádobu ze slámy, ve které kyne chléb – napiš její jméno.

O	Š			K	
---	---	--	--	---	--

6 Krejčí č. p. 202

V této budově byla léta prodejna textilu.

Krejčí je člověk, který umí šít oblečení. Dokáže vyrobit třeba kalhoty, košili, sukni, šaty nebo kabát. Umí taky spravit roztržené tričko nebo zkrátit nohavice, když jsou moc dlouhé.

Krejčí většinou sedí u šicího stroje a pracuje hodně pečlivě, aby byly všechny stehy rovné. Kromě stroje používá také nůžky, metr, jehly, nitě, špendlíky a křídlo na kreslení střihu.

Používá i věc, která brání popíchání jehlou. Jakou?

		P	R		T	
--	--	---	---	--	---	--

7 Bývalý panský dvůr č. p. 39 a 38

Ten se skládal z vlastního dvora a budovy „ovčina“, kde byly asi skutečně ovce, ale časem byl přebudován na byty pro zaměstnance dvora. Dvůr patřil Lichtensteinům, kteří jej pronajímali a po první pozemkové reformě o něj přišli. Domek vlevo pod lesem byl panskou kovárnou. Vlastní dvůr byl majetkem Zemědělské společnosti, která jej prodala soukromé osobě. Dlouhá léta zde byly kanceláře Jednotného zemědělského družstva, chlěvy, katr, stolařská dílna a sklady.

Stolař - je člověk, který pracuje se dřevem a vyrábí z něj různé věci, třeba skříně, stoly, židle, police nebo postele. Umí také opravit starý nábytek, aby vypadal zase jako nový. Je to řemeslo, které krásně voní, protože v dílně je pořád cítit dřevo.

Stolař používá spoustu nástrojů. Má pilu na řezání prken, kladivo a nástroj na uhlazování dřeva, aby nebylo drsné.

Napiš název tohoto nástroje.

H		B		K
---	--	---	--	---

